

Pienen prihašun kalareissu muistoja

Kalastus muistoja paljon aikaa ennen sotia, Laatokan Mantsinsaarella Työmpäisen kyläl. Oli tyyni keli mual tai jarvel usvua kyllä oli äijy mutta ukki ku oli kova kalamies teki mieli tuorettu kalua sanoi mummol, että antemmö kuitenkin laskemah yksi riäty vai, emmo enempiä siel riäty suatto olla jopa monta kymmentä verkua.

Ne touhus siinä lähtyö, minä siinä kuuntelin heijän touhuu, ku teki mieli matkaa. Minä olin sillo pikku prihaššu eivät tuulel ottanu matkaa ku siel Luatogal oli eri myrskyt ku tiäl sisä Suomen vesil, no ukki rues miettimäh kaššoi minun silmii ta välil mummon silmii, sit sanoi ku olet venehen nokas hillah voit lähtie.

A, minun piti kysyö mammal suanko jähtie, mamman piti tietä aina mis ollah sanoi pane, vuruasku, piäh se on hattu kysymyses, sit häi minä lähtin juosta vikeltämää rantaa kohti.

Meil oli muutama sata metrii matkua rantah, vuottelen siel kotvan aikua, ei tulla rantah minä mietin jo jospa ukki kielasti että eivät tulekaa, uskoin kuitenkin että kyl ne tulou ku ukki ei mulle ole kielastanuh minul milloinka (narrannuh) no tulihan ne.

Lähtetii sit, minä lujasti veneen nokkah mummo airoih, ukki veneen perään airo kätee ta sanoi mummol alahän ripsata (soutua), sil oli tapa että akat aina souti. Siel oli isot veneet mil käyti etembänä kalas, usva oli hävinnyh tyyni keli, ruvettii ukki ta mummo tuumuamah joko vois täh ruveta kaššomah mimnone on pohja virtaus, ukki tuumi sanoi täh voimmo ruveta laskemah verkko riätty, minun piti tulla kivipuoles verkua laskemah, mummo souti enhän minä niin niin suurii airoloi voinnuh heiluttua.

Laskemmo verkkoloi veteh minua jo rupes pitkästyttämäh, ukki sanoi kaššos tuol näkyy norpan piä, ja näkyhan se. Sil sih unehtu minul väsymys, laskettii loput verkot ta iso verkon merkki sanottii kuvas, kepin piäs havuja ja iso kivi paino narun inatkah. Kivi vei sitä nuorua pitkän aikua ei meinannuh pohjua vastah tulla. Mustan ku ukki sanoi joskus että neljääkymmenee sylee oli vettä mihin verkot laskettii, sit ukki rupes tuumuamah mummol että ei se riäty ihan kohalleh sattunnuh ku mua merkkikin jäi pahoi, mummol murahti holomu jäi hevonen persieh, lähtimmö rantaa päin mummo tuas soutamah ukki sanoi ripsuaha (souva) lujempaa rubieu tuutemah ku usein keski päiväl rubes tuulemah.

Tultiiha siel lopul rantaa, vai äijän loittuo vietii verkot. Ukki ta mummo lähti peräkkäi kävelemäh kojii päi, minä raveiseh sovot pois piä takesoil (uimaa) ta sit juoksemah jälles että kerkii kotii yhtä aikua. Se päivy semmone, yö meni melkei pyöriis petis ku ei tiennyh minkalane on huontes (uamu) jos on tyyni keli piäsöy matkah

verkkoloi kaššomah tai poishan ne ainos nostettiih kuivamah jos vai ilmu sen salli.

Uamu oli tuas tyyni ku heräsin tiesin että ottaavat mukaa, mielenkiintuo oli ku ylen syväh veteh verkot laskettii, mummo souti ta souti ukki sanoi souvahan vielä ripsua lujemmabah taitaa usvua, ruveta tulemah emmo löyvä kuvastu verkko-riävyn merkkii, ta jo rubes tumanua (usvua) tulemah, ei eniä Mansinsurtu näkyny, näkyi vai se kalamiesten mua merkki se niin sanottu holomu mistä lie nimensä suanuuh. Sehän oli semmone Järvenperän ta Vosroin välil oikein isoja petäjiä muutama iso oksa latvas, sitäne, piti mua merkinä kesät talvet jos mereleksy.

Ukki oli hijaa veneen peräs kaššeli sitä näkysko sitä holomua, ta, viimein kysy mummol mustatko miten se holomu jäi verkon laskies eilen, mummo kaso sanoi tuolahanse jo vähä näkyy, ukki kysyi kuibo se jäi Heinäluuvon majakkaan, nähen se holomu, mummo kai oli kai jo vähä pitkästyynyh verkko riätty ehties, tokas yksikantaa, eilen verkon laskies sanoit että holomuki jäi hevonen persiisee. Venehes tuli sen jälkeen hiljasuus. Löyvettiinhän verkot viimein usva(tuman)hävis ja isoja siikoja ja kuhaa oli paljon, piti hevonen pihassa hakee pihaan viemää.

Niistä panivat osan suolaa ja osan ukki vei Jänisiemen Kimpimäelle ja tietysti oli tuoretta kalaa pitkäksi aikaa keittää kun panivat jäihen sekaan kun oli talvella otettu jäitä talteen sahajauhokasaan peitetynä, eihän silloin jääkaappeja ollut, silloin elettiin vielä suurperheloutta. Meitä oli 16 hengie samas talouves, ukki mummo ja niiden aikuiset lapset. Sit, minun pappa ta mamma 7 lapsen kansa. Minä olin toiseksi vanhin lapsis, Aleks. En sillo olluh vielä koulus ku tämmösty kalareissu olin matkas Luatogal venehes pelgiämäs, ku ylen loittuo oltii Mansinsuurtu, ku sil ylen ravieh suatto myrky nousta. Tuli kiireh rantah päi. Vesseläl tuulel siel häi purjehel ajella kakatettii.

Tämä kalareissu juotu mieleen ku Piäsiäsen aikaa vanhaa Laatokka lehtee kaššelin vuodeleta 1945.

Aleksi Vehovuori e. Savinoff